

РЕШЕНИЕ

№ 411

гр. Варна, 31.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Галина Чавдарова

Членове: Радостин Г. Петров
Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Жасмина Ив. Райкова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Въззивно гражданско дело
№ 20233100500112 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх. № 76807/08.11.2022г., подадена от А. С., ЛНЧ ******, с адрес: г*****, срещу Решение № 3061/ 12.10.2022г., постановено по гр.д. № 10199 / 2021г. по описа на РС – Варна, 20 –ти състав, в неговата цялост, с което са ОТХВЪРЛЕНИ предявените от А. С., срещу Р. В. А., ЕГН ******, с адрес: *****, обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 195, ал. 1, вр. чл. 193, ал. 1 от ЗЗД за намаляване на цената на продадени дружествени дялове от капитала на „План Р“ ЕООД, ЕИК 205831716, уговорена по Договор за прехвърляне на дружествени дялове от 13.04.2021 г. от 7500,00 лв. на 500,00 лв., както и с правно основание чл. 45 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 2500,00 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие сключването с ответника на Договор за прехвърляне на дружествени дялове от 13.04.2021 г., като неоснователни.

В жалбата се излага, че решението е неправилно и незаконосъобразно. На първо място, сочи, че правото на купувача да иска намаляване на цената не следва да е обвързано от доказване на пълното изплащане на цената, особено когато цената била платима на вноски и след плащането на първата вноска били открити недостатъците на вещта. На второ място, сочи, че липсата на оборудване за кафе- бар, както и липсата на касова наличност, обявена в ГФО и ОГТР от 2021 год. съставляват недостатък по смисъла на чл. 193 от ЗЗД, като неправилен бил изводът на ВРС в обратния смисъл.Първоначалната обява,

която била привлякла вниманието на ищеца била, че се продава «бизнес»- т.е. търговска дейност под формата на кафе- бар, като това била същината на сделката. Покупко-продажбата на процесните дружествени дялове била само една от възможните техники, чрез които да се осъществи продажбата на «бизнеса». Т.е. дружествените дялове в случая се явявали само средството за придобиване на дейността «кафе- бар». Липсата на оборудване за кафе- бар, както и липсата на касова наличност препятствали ищеца да упражнява правата си по закупените дружествени дялове. На трето място, твърди, че съобразно чл. 194, ал. 2 от ЗЗД уведомяване за недостатъците не е необходимо, когато продавачът е знаел за недостатъците. В настоящия случай не подлежало на съмнение и не се нуждало от специално доказване, че продавачът е знаел за недостатъците. Ответникът определено бил знаел, че оборудването, което било посочено в обявата за продажба на «бизнеса» не било собствено на дружеството „ПЛАН Р“ ЕООД. Знаел бил, и че са налице липси в касата на дружеството под формата на обявените в ГФО и ОПР парични средства в размер на приблизително 15 000 лв. В този и аспект, в настоящия случай не е било необходимо да се извършва каквото и да било уведомление на продавача за горните обстоятелства. В допълнение, от представената по делото вайбър- кореспонденция между продавача и купувача било видно, че продавачът многократно бил приканван да изготви и представи за подписване опис на оборудването, което така и не било сторено. На четвърто място, въззивникът излага, че в случай като настоящия експертиза по принцип не била необходима. Дружеството било без дейност и без имущество, но с наличие на задължение за заплащане на корпоративен

данък за изминалата 2021 год. В този аспект, това дружество не притежавало материални или нематериални активи, които да влияят върху неговата пазарна оценка, респективно- върху пазарната стойност на дружествените му дялове, т.е. нямало какво да се оценява. Като стойността на дружествените дялове в тази хипотеза не можело да бъде по- голяма от номиналната им такава, която била лесно установима със справка в Търговския регистър. На следващо място, въззивникът не споделя и доводът на първоинстанционния съд, че били недоказани твърденията за претърпени неимуществени вреди. Безспорно било, че ситуация като настоящата, в която ищецът макар и след сделката бил осъзнал, че е подведен сериозно, не можело да не окаже влияние върху него и неговата психика. Това били житейски ситуации, които били логични и не можели и не следвало да подлежат на доказване. Изискването за това представлявало излишен правен формализъм. Относно размера на претърпените вреди- съдът определял тези вреди по справедливост и на базата на гореизложеното би следвало да определи такова обезщетение, макар и в размер, различен от претендирания. Моли съда да отмени решението, като постанови ново, с което да уважи претенциите на ищеца.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба, която се оспорва като неоснователна и моли да бъде оставена без уважение, а решението бъде потвърдено. Възприема се като правилно становището на първоинстанционния съд, че липсата на оборудване за кафе-бар и липсата на касова наличност, обявена в ГФО и ОПР от 2021 г. не съставлявали недостатък по смисъла на чл. 193 ЗЗД, тъй като не препятствало

купувача на дружествените дялове да ги използва съобразно тяхното предназначение. Подчертава, че твърдението за касови липси в размер на приблизително 15 000 лева било неистина. Неправилна била и тезата на жалбоподателя, че нямало какво да се оценява с комплексна счетоводна-оценителска експертиза, тъй като „План Р“ ЕООД било дружество без дейност и имущество. Видно от счетоводния баланс за 2020 г. била реализирана печалба от 13 000 лева и то при положение, че това бил периодът на най-сериозните рестрикции предвид пандемията от Ковид - 19. Поддържа и че искът за неимуществени вреди е недоказан. Моли да бъде оставена без уважение подадената въззивна жалба и да решението потвърдено.

В открито съдебно заседание, за въззивника се явява процесуален представител, който поддържа депозираната жалба и моли се за отмяна на първоинстанционното решение, като бъде уважена исковата претенция. Въззиваемата страна се представлява в открито съдебно заседание, като процесуалният представител оспорва жалбата, моли да бъде оставена без уважение, представя списък с разноски и моли за тяхното присъждане.

За да се произнесе по подадената въззивна жалба, настоящият състав съобрази следното:

Първоинстанционното производство пред РС – Варна е образувано по искова молба, подадена от А. С., ЛНЧ *****, с адрес: г****, срещу Р. В. А., ЕГН *****, с адрес: ****, с която са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 195, ал. 1, вр. чл. 193, ал. 1 от ЗЗД за намаляване на цената на продадени дружествени дялове от капитала на „План Р“ ЕООД, ЕИК 205831716, уговорена по Договор за прехвърляне на дружествени дялове от 13.04.2021 г. от 7500,00 лв. на 500,00 лв., както и с правно основание чл. 45 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 2500,00 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие сключването с ответника на Договор за прехвърляне на дружествени дялове от 13.04.2021г.

В исковата молба ищецът излага, че през март 2021 г. видял в сайта OLX обява на ответника, че продава работещо заведение със статут на кафе-бар в района на лятно кино Тракия, като било описано, че бизнесът се продава с всички договори, оборудване и обзавеждане за 10000,00 лв. без ДДС. В обявата било вписано, че дружеството е без задължения, като страните постигнали уговорка ако дружеството има задължения до датата на придобиване от ищеца, същите да се заплатят от ответника. Поддържа, че въпреки искането му така и не бил съставен приемо-предавателен протокол за вещите, собственост на дружеството, а ответникът отказал да посочи какви са активите на дружеството. Сочи, че на 13.04.2021 г. страните сключили договор с нотариална заверка на подписите за прехвърляне на дружествени дялове на „План Р“ ЕООД срещу цена от 7500,00 лв. Излага, че след вписването на промяната в собствеността и управлението на дружеството се оказало, че противно на посоченото в обявата дружеството не притежава никакво оборудване или обзавеждане, като от наемодателката разбрал, че всичко в бара е нейна собственост и е отдадено под наем заедно с помещението. Противно на посоченото в обявата се оказало, че дружеството има задължения за корпоративен данък за 2020 г. в размер на 1389,00 лв. и

задължения за счетоводно обслужване за същата година, които устно били предявени от счетоводителката на дружеството. Корпоративният данък бил начислен в счетоводния баланс на дружеството на 10.03.2021 г., дължал се от ответника и не бил заплатен от ищеца. С уточнителна молба от 21.09.2021 г. сочи, че на 29.07.2021 г. ищецът изпълнил задължението си за заплащане на корпоративен данък. Твърди, че въпреки устно постигнатото съгласие при наличие на задължения, възникнали до датата на придобиване на дяловете, предишният собственик да ги погаси, в договора уговорката била възпроизведена в противоположен смисъл, като това било сторено като ответникът се възползвал от слабото познаване на езика от ищеца. Соци, че според ГФО и ОПР за 2021г. дружеството имало наличност на каса на 15000,00 лв., но ответникът не е предоставил на ищеца информация за банковите сметки на дружеството и 14307,49 лв. липсвали. Счита, че пазарната стойност на дружеството е 500,00 лв. и продажната цена е неоправдано висока с оглед на имущественото състояние на дружеството. Твърди, че претърпял неимуществени вреди - стрес и безпокойство от това, че вследствие на недобросъвестното и подвеждащо поведение на ответника е придобил дружество без каквито и да е било активи, но със задължения за корпоративен данък и към счетоводителите обслужвали дружеството през 2020 г., като излага, че не било ясно дали дружеството нямало и други задължения и това пораждало безпокойство у него. Излага, че непосредствено след сключване на сделката имал усещане, че е жертва на измама. Станал неспокоен от притеснение какви други задължения може да има дружеството, угрижен, изнервен. По изложените съображения моли за уважаване на исквете. Претендира присъждане на сторените съдебно-деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът Р. В. А. с писмен отговор оспорва исквете като неоснователни. Не оспорва, че между страните по делото е сключен договор от 13.04.2021 г. за прехвърляне на дружествени дялове на „План Р“ ЕООД, както и че към датата на сделката не е бил платен корпоративен данък в размер на 1389,00 лв. Посочва, че към 31.12.2021 г. дружеството е имало формирана каса в размер на 15181,00 лв., но не е с липсваща касова наличност и няма задължения за счетоводно обслужване към датата на прехвърляне на дружествените дялове. Възразява, че не е предал всички първични разходо-оправдателни счетоводни документи, защото не е получил плащане на първа вноска от цената по договора. Соци, че някои от вещите в заведението са собственост на наемодателката, а други - лична негова собственост и не са включени в приемо-предавателния протокол. Твърди, че цената в обявата (10000,00 лв.), е по-висока от уговорената в договора (7500,00 лв.) и липсата на активи е отчетена при формирането на крайната цена. Оспорва да са настъпили промени в задоволяване на обикновените потребности на купувача. Оспорва да е извършил противоправно деяние, в резултат на което за ищеца да са настъпили твърдените вреди. Соци, че по съгласие на страните ответникът не носи имуществена отговорност за това, че корпоративният данък за 2020 г. не е платен. Посочва, че на 29.07.2021 г. е заплатил дължимите суми за корпоративен данък на дружеството с парични средства на дружеството, които е изтеглил от каса преди сключването на договора за прехвърляне на дружествените дялове. Счита, че с поведението си не е дал повод за завеждането на иска за корпоративен данък. По изложените аргументи

се моли за отхвърляне на предявените иски и присъждане на разноски.

В проведеното по делото открито съдебно заседание страните поддържат изразените позиции по спора чрез процесуалните си представители. Ищецът доразвива доводите си и в писмени бележки

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК, от активно легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, процесуално допустима е и отговаря на останалите съдържателни изисквания на чл.260 и чл. 261 ГПК и **следва да бъде разгледана по същество.**

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Релевираните от въззивника такива се свеждат до неправилност на изводите на съда.

Въззивната жалба разгледана по същество се явява неоснователна, при прието за установено следното от фактическа и правна страна:

От фактическа страна:

Установява се, че на 13.04.2021г., ответникът, в качеството си на продавач, е сключил с ищеца, като купувач договор за прехвърляне на дружествени дялове в изискуемата от закона форма - с нотариална заверка на подписите и съдържанието. По силата на договора ответникът е прехвърлил на ищеца собствените на първия 10 дружествени дяла, всеки с номинална стойност 10 лв., представляващи 100 % от капитала на дружеството „План Р“ ЕООД, ЕИК 205831716, при продажна цена от 7500лв., платима на следните вноски – първа вноски от 2500 лв., платима в срок до 12.05.2021г., втора вноски от 2500 лв., платима в срок до 12.06.2021 г. и трета вноски платима до 12.07.2021г. Изрично в чл. 5 страните са договорили, че след датата на прехвърляне на собствеността, продавачът не носи отговорност за задълженията на дружеството, възникнали след тази дата, вкл. за задълженията за корпоративен данък на Дружеството за 2020г. На 19.04.2021г. е отразена и промяната по партидата на дружеството в ТР при АВ.

Ангажирана е от ищеца обявата, на която същият е отговорил за закупуване на действащ бизнес. В обявата не е отбелязано с какво конкретно оборудване разполага кафетарията и какво конкретно се продава. От представената кореспонденция между страните, разменена по вайбър, се установява, че е поставен въпрос във връзка с това кое имущество е на фирмата и кое на наемодателката, като липсва конкретика. Кореспонденцията е датирана няколко дни след подписване на договора.

Ангажиран е от ищеца приемо-предавателен протокол, в който се сочи, че е неразделна част от договор за наем от 26.09.2019г. за кафене на две нива на ул. Гаврил

Кръстевич 16 в гр. Варна. В протокола са описани настилка на имота и обзавеждане и инвентар, които обаче не е изрично посочено чия собственост са. Представен е вече нов договор за наем на помещението от 21.04.2021г., т.е. след прехвърлянето на дружествените дялове.

От Счетоводния баланс на „План – Р“ ЕООД към 31.12.2020г. се установява, че дружеството е реализирано за текущата година печалба в размер на 13 хил. лв., касовата наличност е 15хил.лв. и са отразени данъчни задължения в размер на 1 хил. лв. В този баланс е отразено, че дружеството не разполага с активи. Приложен е и протокол за предаване на документи, от който се установява, че на 09.07.2021г. са предадени на адв. С., процесуалният представител на ищеца, счетоводните документи за 2019г. до 05.2021г. на дружеството, като част от документацията е представена по делото.

От страна на ответника е ангажиран протокол от 09.04.2021г. на едноличния собственик на капитала на „План Р“ ЕООД за разпределение неразпределената печалба в размер на 2 538,68 лв., която да се изплати по каса под формата на дивидент на Р. А.. Видно от 2бр. РКО от 09.04.2021г. дивидентът е изплатен на лицето в размер на 2 411, 75 лв., като за същия е теглен и аванс за заплащане на дължимия данък в размер на 126,93 лв. От друг протокол от 01.04.2021г. се установява, че е разпределена и печалбата за минали години в размер на 12 537,68 лв., която от РКО се установява, че е изплатена на Р. А., като е заплатен и дължимия данък – дивидент.

От ответника са ангажирани гласни доказателства посредством разпита на свидетелката Ир. К. В., която е адвокат и е съдействала на ответника за сключване на процесния договор за прехвърляне на дружествените дялове. Същата сочи, че ищецът е заявил пред нея, както и пред нотариуса, който е заверил договора, че разбира български език и не се нуждае от преводач или писмен превод.

Допуснатите гласни доказателства в полза на ищеца не са ангажирани, като не е заплатен и депозитът по допуснатата по искане на ищеца съдебно-счетоводна експертиза и същата не е изготвена.

Правни изводи, въз основа на възприетата фактическа обстановка:

Предявеният първи иск намира своята правна квалификация в разпоредбата на чл. 195, ал. 1 вр. чл. 193 ал.1 от ЗЗД. Именно и посочените текстове следва да намерят място в урегулиране на отношенията между страните по повод на процесния договор за продажба на дружествени дялове от капитала на търговско дружество. Доколкото няма специфична уредба относно предмета на процесния договор, то и по аналогия приложими са разпоредбите, които касаят недостатъците на вещи при договора за продажба по ЗЗД.

Въпреки че дружественият дял няма материално, телесно изражение, но с него могат да се извършват редица граждански сделки - покупко-продажба, дарение, учредяване на залог, и след като ТЗ не предвижда никаква специална регулация, то дружественият дял би могъл да се приеме именно като вещ по смисъла на ЗЗД и да се приложат последиците за продажба на вещ с недостатъци, ако такива се констатира. Дружественият дял има съответно изражение

в пари. Като в този смисъл и размерът на задълженията, както и имуществото, собственост на дружеството, са от съществено значение за определяне на чистото имущество, с което се съизмерява и дружествения дял, както сочи и разпоредбата на чл. 127 от ТЗ. Оповестяването на тези две обстоятелства са от съществено значение за определянето на стойността на дела и за оценяване на интереса на купувача при закупуване на дружествения дял, като премълчаването на тези обстоятелства и следва да се приравни по значение на „скрит недостатък“ на продадения дял. На скрити недостатъци се е позовал и ищецът в своята искова молба.

Безспорно се установява, че между страните е сключен процесният договор на 13.04.2021г., по силата, на който ответникът е прехвърлил на ищеца собствените на първия 10 дружествени дяла, всеки с номинална стойност 10 лв., представляващи 100 % от капитала на дружеството „План Р“ ЕООД, ЕИК 205831716, при продажна цена от 7500лв., платима на следните вноски – първа вноски от 2500 лв., платима в срок до 12.05.2021г., втора вноски от 2500 лв., платима в срок до 12.06.2021 г. и трета вноски платима до 12.07.2021г. На 19.04.2021г. е отразена и промяната по партидата на дружеството в ТР при АВ. Обстоятелството, че не е заплатена продажната цена, уговорена между страните в цялост, не пречатства възможността да се иска нейното намаляване, като спорът в тази връзка следва да бъде разрешен между страните, съобразно проведеното от тях доказване в производството.

При така разпределената доказателствена тежест, въззивният състав намира, че ищецът не успя да проведе надлежно доказване на твърденията си за наличието на задължения, за които е узнал впоследствие – след сключването на договора, както и че касовата наличност липсва.

Не се споделя соченото от ищеца, че не е знаел и не е разбрал, че е подписал договора със съдържанието по чл. 5, в който се сочело, че „след датата на прехвърляне на собствеността, продавачът не носи отговорност за задълженията на дружеството, възникнали след тази дата, вкл. за задълженията за корпоративен данък на Дружеството за 2020г.“. От разпита на свидетелката Ир. В., която е адвокат, се установява, че е съдействала на ответника за сключване на процесния договор за прехвърляне на дружествените дялове. Същата сочи, че ищецът бил заявил пред нея, както и пред нотариуса, който е заверил договора, че разбира български език и не се нуждае от преводач или писмен превод. Предвид договореното изрично между страните и обстоятелството, че ищецът не проведе доказване на твърденията си, то и неоснователно се явява соченото, че ищецът е узнал за задълженията след подписване на договора. Недоказани в процеса останаха и останалите твърдения на ищеца - за наличие на задължения за счетоводно обслужване, както и за обстоятелството, че към датата на сключване на договора ищецът не е знаел за липсата на активи, а е узнал в по-късен момент. Доказателства за задълженията за счетоводно обслужване не се представиха, а и конкретни твърдения за техния размер не са изложени. От представения именно от ищеца счетоводен баланс на „План – Р“ ЕООД към 31.12.2020г. се установява, че дружеството не разполага с активи. Доказателства и твърдения кога този

баланс е бил представен на ищеца и същият е узнал за неговото съдържание не се ангажираха. Но след като ищецът се позовава в една част на този баланс, а именно за наличие на касова наличност от 15 хил. лв., което било станало според него, наред със знанието му за наличното имущество –оборудване на кафе бар, посочено в обявата, основание за сключване на договора, мотивира съда да приеме, че този баланс му е бил предоставен преди сключването на процесния договор. Следва да се отбележи и че в обявата, която ищецът ангажира като доказателство не е посочено дружеството да разполага с конкретно оборудване за кафе-бара и какво конкретно се продава от него, което опровергава твърденията му, че бил „заблуден“ по отношение на оборудването, респ. че не бил информиран, че такова не се включвало в активите на дружеството. По отношение на касовата наличност и тяхната липса, отново, не се установиха твърденията на ищеца. От страна на ответника се ангажираха доказателства за извършено разпределение на неразпределената печалба под формата на дивиденди и за изплащането на същите от касата на дружеството преди сключването на процесния договор. Посочените писмени доказателства не са своевременно оспорени от ищеца, поради което и съдът следва да ги цени като доказателства по делото.

С оглед на всичко гореизложено и въззивната инстанция намира за неоснователна първата претенция на ищеца за намаляване на продажната цена.

Неоснователен се явява и вторият иск, предявен от ищеца за неимуществени вреди, които се сочи да е претърпял вследствие на сключването на процесния договор и установяване след него, че липсва имущество, както и са налични задължения. Не се установи още първият елемент от фактическия състав на неправомерното увреждане – противоправно действие или бездействие от страна на ответника, съобразно изложеното по-горе, предвид че се позовава на недобросъвестно и подвеждащо поведение, което е довело до сключване на процесния договор. Такова поведение на ответната страна, както обстойно беше обсъдено не се констатира.

Поради съвпадане изводите на двете инстанции, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските в производството:

При този изход от спора, разноски се дължат на въззиваемата страна, която претендира адвокатско възнаграждение в размер на 1250 лв., за заплащането на което са ангажирани надлежни доказателства и съответно сумата следва да се присъди.

Водим от горното, съдебният състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 3061/ 12.10.2022г., постановено по гр.д. № 10199 / 2021г. по описа на РС – Варна, 20 –ти състав.

ОСЪЖДА А. С., ЛНЧ *****, с адрес: г****, ДА ЗАПЛАТИ на Р. В. А., ЕГН

*****, с адрес: ****, сумата от **1250 лв./хиляда двеста и петдесет лева/**, представляваща сторените от последния разносики за заплатено адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция, **на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВКС, по реда на чл.280 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____